

ก 1762

นิเทศนิเทศ นิเทศนิเทศ ปกคณนิเทศ ปกคณนิเทศ
สยามรัฐ

ปีที่ ๔๓

ฉบับที่ ๑๔๖๑๕

วันอาทิตย์ที่ ๒๔ เมษายน

พุทธศักราช ๒๔๗๖

ธุรกิจนำดีมบรรจวบวอด :

เติบโตโตโดยมุ่งเน้นคุณภาพ

ฝ่ายวิชาการ
ธนาคารกสิกรไทย จำกัด

ห้องสมุดกรมวิทยาศาสตร์บริการ

ธุรกิจน้ำดื่มบรรจุขวดของไทยเริ่ม

ดำเนินกรรมกว่า 30 ปี ในรูปกิจการขนาดเล็กทำกันภายในครอบครัวเพื่อสนองความต้องการในวงแคบของกลุ่มชาวต่างประเทศสำนักงาน และครัวเรือน อย่างไรก็ตาม ในช่วง 5-6 ปีที่ผ่านมา ธุรกิจนี้มีแนวโน้มขยายตัวอย่างรวดเร็ว เนื่องจากความต้องการที่เพิ่มขึ้นมากในส่วนของการค้าสำนักงาน โรงงาน อุตสาหกรรม โรงแรม กิจการอาหาร ร้านอาหารและธุรกิจบริการต่าง ๆ ที่เติบโตตามการขยายตัวของระบบเศรษฐกิจ ประกอบกับปัญหามลภาวะแวดล้อมเป็นพิษที่ทวีความรุนแรงขึ้นตามลำดับ และการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนที่มุ่งเน้นการรักษาสุขภาพกันมากขึ้น ทำให้พฤติกรรมการบริโภคน้ำดื่มของคนไทยเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมที่พึ่งพาน้ำตามธรรมชาติ อาทิ น้ำฝน น้ำบาดาล น้ำบ่อ หรือน้ำตามแม่น้ำลำคลองเป็นส่วนใหญ่หันมาดื่มน้ำสำเร็จรูปที่มีขายตามท้องตลาดกันมากขึ้น ส่งผลให้ตลาดน้ำดื่มบรรจุขวดขยายตัวอย่างรวดเร็วจนมีมูลค่าตลาดประมาณกว่า 1,500 ล้านบาทในปัจจุบัน

เนื่องจากตลาดน้ำดื่มบรรจุขวดขยายตัวอย่างรวดเร็ว ประกอบกับการผลิตที่ไม่ซับซ้อนใช้เงินทุนไม่มาก จึงใจให้มีผู้ผลิตเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก จึงใจให้มีผู้ผลิตรายย่อยที่ไม่เข้าข่ายโรงงานอุตสาหกรรม และใช้กวดฤทธิ์การกำหนดราคาที่สำคัญถูกทำในตลาดระดับล่าง ก่อให้เกิดปัญหาการตัดราคา และสินค้ามีคุณภาพไม่ได้มาตรฐานซึ่งเป็นผลเสียต่อผู้บริโภค ทำให้ผู้ผลิตที่เน้นด้านคุณภาพต้องเลิกกิจการไปหลายราย หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง คือ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา จึงเริ่มควบคุมคุณภาพของน้ำดื่มในภาชนะบรรจุที่ปิดสนิทเข้มงวดขึ้น

ต้นทุนต่ำ...การผลิตไม่ซับซ้อน : จูงใจผู้ผลิตรายย่อย

การค้าในธุรกิจน้ำดื่มบรรจุขวดนั้น ผู้ผลิตคือพ่ออุปโภคและผ่านการตรวจสอบจากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) กระทรวงสาธารณสุข จึงสามารถผลิตได้ เนื่องจากน้ำดื่มบรรจุขวดอยู่ในข่ายเป็นอาหารถูกควบคุมเฉพาะ โดยจะต้องผ่านการตรวจสอบคุณภาพของน้ำดื่มที่ผลิต ซึ่งพิจารณาจากคุณสมบัติทางฟิสิกส์ในด้านสี กลิ่น ความขุ่น และค่าความเป็นกรด-ด่าง คุณสมบัติทางเคมีโดยให้ความกระด้างและปริมาณสารชนิดต่าง ๆ ไม่น้ำดื่มในสัดส่วนไม่เกินมาตรฐานที่กำหนดไว้และคุณสมบัติทางด้านจุลินทรีย์ เพื่อไม่ให้มีเชื้อโรคที่เป็นอันตรายต่อผู้บริโภคปะปนอยู่ในน้ำดื่ม

การผลิตน้ำดื่มบรรจุขวดเพื่อให้ได้มาตรฐานตามที่กำหนด จะต้องผ่านขั้นตอนการกรองที่สำคัญ ๆ ตามลำดับ คือ การกรองตะกอนการลดความกระด้างในน้ำและขจัดสารละลายของเหล็กบางส่วนออกไป การขจัดสี กลิ่นและตะกอนที่หลงเหลือ และการฆ่าเชื้อแบคทีเรีย อย่างไรก็ตามในทางปฏิบัติแล้วขั้นตอนการผลิตจะมีความซับซ้อนต่างกันไป โดยผู้ประกอบการรายย่อยซึ่งทำในลักษณะเป็นกิจการขนาดเล็กในครอบครัวจะมี

กรรมวิธีการผลิตที่ไม่ยุ่งยากซับซ้อนเท่าผู้ประกอบการรายใหญ่ที่ดำเนินกิจการในรูปของโรงงานอุตสาหกรรมซึ่งมุ่งเน้นในด้านคุณภาพที่ได้มาตรฐานเพื่อการยอมรับของผู้บริโภคในตลาดระดับบนและต้องใช้เงินทุนในการดำเนินการค่อนข้างสูง

เนื่องจากธุรกิจน้ำดื่มบรรจุขวดมีขั้นตอน

การผลิตที่ไม่ซับซ้อนและใช้เงินทุนไม่สูงนักประกอบกับความต้องการของผู้บริโภคที่ขยายตัวไม่ช้าลงรวดเร็วในช่วง 5-6 ปีที่ผ่านมา จึงจูงใจให้ผู้สนใจเข้ามาลงทุนในธุรกิจนี้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยนับตั้งแต่ปี 2522 ซึ่งคณะกรรมการอาหารและยาได้เริ่มเข้ามาควบคุมการผลิตน้ำดื่มบรรจุขวดตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ 20 (พ.ศ. 2522) มาจนกระทั่งถึงสิ้นเดือนกันยายนปี 2535 มีผู้ผลิตน้ำดื่มบรรจุขวดที่ได้รับอนุญาตจากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาเป็นจำนวนทั้งสิ้น 1,127 ราย ซึ่งประกอบด้วยผู้ผลิตที่เข้าข่ายโรงงานอุตสาหกรรม (ผู้ผลิตที่มีกำลังการผลิตมากกว่า 2 แรงม้า และมีพนักงานเกิน 7 คน) รวมทั้งสิ้น 259 ราย และผู้ผลิตที่ไม่เข้าข่ายโรงงานอุตสาหกรรม 868 ราย คิดเป็นร้อยละ 23.0 และ

ร้อยละ 77.0 ตามลำดับ โดยมีกรุงเทพฯ เป็นจังหวัดที่มีจำนวนผู้ผลิตน้ำดื่มบรรจุขวดมากที่สุดเมื่อเทียบกับจังหวัดอื่น ๆ คือมีจำนวนทั้งสิ้น 267 ราย คิดเป็นร้อยละ 23.7 ของจำนวนผู้ผลิตน้ำดื่มบรรจุขวดทั้งหมด โดยมีผู้ผลิตที่เข้าข่ายโรงงานอุตสาหกรรม 35 ราย และที่ไม่เข้าข่ายโรงงานอุตสาหกรรม 232 ราย เนื่องจากกรุงเทพฯเป็นตลาดที่มีขนาดใหญ่เมื่อพิจารณาจากจำนวนครัวเรือน อาคารสำนักงาน โรงงานอุตสาหกรรม กิจการอาหาร ร้านอาหาร โรงแรม และธุรกิจบริการต่าง ๆ ที่มีอยู่อย่างหนาแน่น

2- สำหรับในภูมิภาคนั้น ภาคกลาง ซึ่งครอบคลุมพื้นที่ 24 จังหวัด มีผู้ผลิตน้ำดื่มบรรจุขวดที่ได้รับอนุญาตมากที่สุดคือ มีจำนวนรวมทั้งสิ้น 348 ราย แยกเป็นผู้ผลิตที่เข้าข่ายโรงงานอุตสาหกรรม 80 ราย และผู้ผลิตที่ไม่เข้าข่ายโรงงานอุตสาหกรรม 268 ราย ผู้ผลิตส่วนใหญ่อยู่ในเขตจังหวัดที่ติดต่อกับกรุงเทพฯ เช่น สมุทรปราการ ซึ่งมีผู้ผลิตถึง 43 ราย ชลบุรี

41 ราย นนทบุรี 37 ราย นครปฐม 33 ราย และ พระนครศรีอยุธยา 20 ราย

ภาคเหนือ ประกอบด้วยพื้นที่ทั้งหมด 17 จังหวัด มีผู้ผลิตน้ำดื่มบรรจุขวดเป็นจำนวนมาก รองลงมาจากภาคกลาง โดยมีผู้ผลิตที่ได้รับอนุญาตจนถึงปัจจุบันรวมทั้งสิ้น 227 ราย แยกเป็นผู้ผลิตที่เข้าขายโรงงานอุตสาหกรรม 48 ราย และที่ไม่เข้าขายโรงงานอุตสาหกรรม 179 ราย ผู้ผลิตส่วนใหญ่จะอยู่ในจังหวัดซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวสำคัญ ได้แก่ เชียงใหม่ ซึ่งมีผู้ประกอบการถึง 69 ราย รองลงมาได้แก่ ลำปาง 28 ราย และเชียงใหม่ 25 ราย

ภาคใต้ ครอบคลุมพื้นที่ 14 จังหวัด มีผู้ประกอบการธุรกิจน้ำดื่มบรรจุขวดที่ได้รับอนุญาตรวม 180 ราย โดยแยกเป็นผู้ผลิตที่เข้าขายโรงงาน

ผู้ผลิตน้ำดื่มที่ได้รับอนุญาตทั้งหมดสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

ร.พ.ร.ม. 2522-2535

ปี	กรุงเทพมหานคร		ภาคกลาง*		ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ		ภาคเหนือ		ภาคใต้		รวม
	เข้าขายโรงงาน	ไม่เข้าขายโรงงาน	เข้าขายโรงงาน	ไม่เข้าขายโรงงาน	เข้าขายโรงงาน	ไม่เข้าขายโรงงาน	เข้าขายโรงงาน	ไม่เข้าขายโรงงาน	เข้าขายโรงงาน	ไม่เข้าขายโรงงาน	
2522	-	-	1	-	2	-	1	-	-	-	4
2523	8	-	6	-	3	-	3	-	-	-	20
2524	3	-	2	-	2	-	2	-	1	1	10
2525	1	-	4	1	2	-	4	-	1	-	12
2526	3	5	4	1	1	-	1	-	3	-	12
2527	2	3	2	-	2	-	8	7	3	1	32
2528	4	8	1	2	4	3	2	4	-	1	17
2529	3	10	7	4	3	5	6	4	4	5	39
2530	3	14	3	8	3	1	1	10	4	12	34
2531	2	20	8	18	5	3	2	19	4	33	67
2532	3	36	12	57	10	12	7	20	9	24	83
2533	-	47	10	44	5	6	4	35	11	35	90
2534	3	44	16	89	6	16	7	50	2	23	104
2535	-	43	4	48	3	8	-	30	3	2	86
(รวม 5-8)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	35	232	80	268	51	54	48	179	45	135	665
รวมทั้งสิ้น	267		348		105		227		180		1,127

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กระทรวงสาธารณสุข

หมายเหตุ : ผู้ผลิตที่เข้าขายโรงงานอุตสาหกรรม มีผู้ผลิตที่มีผู้ประกอบการผลิตเกิน 2 รายนับ และผลิตรวมเกิน 7 คน

* ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

อุตสาหกรรม 135 ราย จังหวัดที่มีผู้ประกอบการสูงสุดคือ สุราษฎร์ธานีจำนวน 37 ราย รองลงมาได้แก่ สงขลา 33 รายภูเก็ต 23 ราย และนครศรีธรรมราช 17 ราย

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ครอบคลุมพื้นที่ 17 จังหวัด มีผู้ประกอบการน้ำดื่มที่ได้รับอนุญาตรวมทั้งสิ้น 105 ราย แยกเป็นผู้ผลิตที่เข้าขายโรงงานอุตสาหกรรม 61 ราย และที่ไม่เข้าขายโรงงานอุตสาหกรรม 54 ราย จังหวัดที่มีผู้ผลิตมากที่สุดคือ นครราชสีมา ซึ่งมีผู้ผลิต 22 ราย รองลงมาได้แก่ อุตรดิตถ์ 13 ราย และขอนแก่น 10 ราย

การแข่งกันรุนแรงจากผู้ผลิตรายย่อย
แม้ว่าธุรกิจน้ำดื่มบรรจุขวดของไทยจะมีผู้ผลิตอยู่เป็นจำนวนมาก แต่มีผู้ผลิตรายใหญ่อยู่เพียง 2-3 รายที่ครองตลาด คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 80 ของมูลค่าตลาดน้ำดื่มบรรจุขวด ผู้ผลิตเหล่านี้

ดำเนินการผลิตในรูปโรงงานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ที่ใช้เงินลงทุนสูง และมีการนำเครื่องจักรที่ทันสมัยเข้ามาใช้ในการผลิตเพื่อพัฒนาคุณภาพของน้ำดื่มให้ได้มาตรฐานโดยอาศัยชื่อเสียงที่โดดเด่นด้านคุณภาพมาช้านานในวงการธุรกิจเครื่องดื่ม และการให้บริการแก่ลูกค้าโดยตรงเพื่อขยายตลาดในระดับพื้นที่ซึ่งมีน้ำขวดขนาดใหญ่เป็นสินค้าหลักที่ป้อนให้แก่กลุ่มลูกค้าเป้าหมาย คือ โรงงานและบริษัทขนาดใหญ่ โรงแรม โรงพยาบาลและครัวเรือนบางส่วน สำหรับขวดขนาดเล็กจะวางจำหน่ายตามห้างสรรพสินค้า ซูเปอร์มาร์เก็ต กิตติาคาร และโรงแรม รวมถึงสถานบันเทิงต่างๆ ผู้ผลิตรายใหญ่ที่จับตลาดระดับบนจะมุ่งตลาดในกรุงเทพฯ เป็นหลัก และได้เริ่มขยายตลาดออกไปตามต่างจังหวัดเพื่อครอบคลุมตลาดในส่วนภูมิภาคได้กว้างขวางขึ้นโดยเฉพาะ

จังหวัดที่เป็นศูนย์กลางด้านเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวสำคัญ ๆ ส่วนผู้ผลิตรายย่อยซึ่งปัจจุบันกระจายอยู่ตามจังหวัดต่างๆ อีกกว่า 1,000 ราย ส่วนใหญ่คือประมาณร้อยละ 80 เป็นกิจการขนาดเล็กที่ทำงานในครัวเรือนโดยอาศัยความได้เปรียบด้านต้นทุนการผลิตที่ต่ำทำให้สามารถขายในราคาต่ำเพื่อดึงดูดลูกค้าในตลาดระดับล่างซึ่งผู้บริโภคเป็นผู้มีรายได้ค่อนข้างต่ำ จึงให้ความสำคัญในเรื่องราคามากกว่าคุณภาพ ทำให้การแข่งขันในตลาดระดับนี้ทวีความรุนแรงยิ่งขึ้น และส่งผลให้ผู้ผลิตขนาดกลางซึ่งมีต้นทุนการผลิตสูงกว่าและมุ่งเน้นในด้านคุณภาพ ต่างประสบปัญหาการแข่งขันที่ตึงเครียด และมีรายได้น้อยลง

ในส่วนของผู้ผลิตรายใหญ่ ก็มีการเคลื่อนไหวเพื่อรักษาส่วนแบ่งตลาดของตนอย่างเห็นได้ชัด โดยผู้ผลิตที่เข้ามาภายหลังเริ่มใช้กลยุทธ์เชิงรุกในการขยายตลาดน้ำดื่มโดยตรงหลังจากที่ตลาดขยาย

ส่วนแบ่งตลาดได้เพิ่มขึ้นแม้จะราคาควบไปกับสินค้า
ที่มีอยู่คือ น้ำอัดลมหรือเบียร์ โดยไม่ได้ใช้กลยุทธ์
ส่งเสริมการขายอย่างเต็มที่ ส่วนผู้ผลิตรายใหญ่
ที่ครองตลาดอยู่เดิมเริ่มขยายฐานการผลิตไปยัง
ส่วนภูมิภาคมากขึ้น เพื่อลดต้นทุนทางด้านค่าขนส่ง
อันจะทำให้แข่งขันกับผู้ผลิตน้ำดื่มท้องถิ่นได้ นอก
จากนี้ยังมีการพัฒนาในด้านผลิตภัณฑ์ให้แตกต่าง
จากผู้ประกอบการรายอื่น และยกแก่การเปลี่ยนแปลง
เช่น การใช้ขวดพลาสติกใสแทนแบบขุ่น และการ
นำบรรจุภัณฑ์แบบกระดาษมาใช้เพื่อเพิ่มความ
โดดเด่นแก่ผลิตภัณฑ์ นอกจากนี้ยังเพิ่มขนาดบรรจุ
เพื่อให้ลูกค้าสามารถเลือกได้หลากหลายขึ้น สำหรับ
บรรจุภัณฑ์กระดาษนี้จะมีข้อดีกว่าขวดแก้ว เพราะ
สามารถลดภาระในการเก็บขวดเก่าคืน และ
ช่วยลดปัญหาความเสียหายระหว่างกาขนส่งรวมทั้ง
ยังช่วยให้ผู้บริโภคมั่นใจว่าร้านค้าจะไม่ฝากกลับมา
ใช้ใหม่ได้อีก และสามารถทำขายได้ง่าย ไม่ก่อให้เกิด
ปัญหาต่อสภาวะแวดล้อม

**อบ. คุณเข้มด้านคุณภาพ : ยกระดับ
ธุรกิจน้ำดื่มโดยรวม**

น้ำดื่มบรรจุขวดเป็นสินค้าที่เกี่ยวข้องกับ
สุขภาพอนามัยของผู้บริโภคโดยตรง ดังนั้นความสะอาด
และปราศจากสิ่งเจือปนหรือเชื้อโรคของน้ำดื่ม
บรรจุขวด จึงเป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องมีการควบคุม
คุณภาพให้ได้มาตรฐานโดยแท้จริง เพื่อเป็นการ
คุ้มครองผู้บริโภค แม้ว่าหน่วยงานของรัฐบาลที่
เกี่ยวข้องโดยตรงคือ สำนักงานคณะกรรมการ
อาหารและยา จะมีกฎระเบียบออกมาควบคุม
ธุรกิจน้ำดื่มบรรจุขวดโดยกำหนดให้มีการขออนุญาต
และผ่านมาตรฐานความปลอดภัยในด้านต่าง ๆ ก่อน
ตามแต่ในทางปฏิบัติแล้วยังมีผู้ผลิตที่ไม่ได้ขออนุญาต
และผ่านการตรวจสอบอยู่เป็นอันมากในส่วน
ผู้ผลิตที่ผ่านการตรวจสอบและได้รับอนุญาตให้
ดำเนินการผลิตเองก็มีอยู่จำนวนมากไม่เอื้อที่ละเลย
การควบคุมคุณภาพให้ได้มาตรฐานที่กำหนดอย่าง
สม่ำเสมอ ส่งผลให้มีน้ำดื่มที่ไม่ได้มาตรฐานวาง
จำหน่ายตามท้องตลาดเพื่อสนองความต้องการของ
ลูกค้ากลุ่มที่มีรายได้ไม่สูงนัก โดยอาศัยราคาที่สูง
เมื่อประกอบกับจากแนวโน้มความต้องการน้ำดื่ม
บรรจุขวดที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วในปัจจุบัน จึงทำให้
มีผู้ผลิตรายใหม่ที่ไม่ได้มาตรฐานสู่ธุรกิจนี้เพิ่ม
มากขึ้นตามลำดับ ส่งผลให้การแข่งขันด้านราคาใน
ธุรกิจน้ำดื่มบรรจุขวดทวีความรุนแรงยิ่งขึ้น มีผู้ผลิต
รายย่อยบางรายคิดราคาขายต่ำกว่าต้นทุน และต้อง
เลิกกิจการไปหลายรายนอกจากนี้ยังกระทบกระเทือน
ต่อกลุ่มผู้ผลิตขนาดกลางที่มีต้นทุนการผลิตสูงกว่า
เพราะมุ่งเน้นในด้านคุณภาพของสินค้า ทำให้ต้อง
สูญเสียลูกค้าบางส่วนไป และมีบางรายไม่สามารถ
ประกอบกิจการอยู่ได้จึงต้องเลิกดำเนินการไปใน
ที่สุด

ดังนั้นเพื่อเป็นการคุ้มครองผู้บริโภคและ
ส่งเสริมผู้ผลิตที่รักษาคุณภาพของสินค้าให้ได้
มาตรฐาน ทางอบ.ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้ง
ในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัดได้ดำเนินมาตรการ
ควบคุมคุณภาพน้ำดื่มอย่างเข้มงวดมาตั้งแต่ปี 2535
โดยเริ่มจากการตรวจสอบคุณภาพน้ำดื่มบรรจุขวด
ที่มีวางจำหน่ายของผู้ผลิตที่ได้รับอนุญาตจากอบ.

ไปแล้ว และได้มาตรฐานทางด้านจุลินทรีย์หรือไม่
และตรวจขอมาตรฐานด้านอื่น ๆ ในลำดับต่อไป
เช่นที่นคอนการผลิต เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้
ความสะอาดภายในโรงงาน เป็นต้น ทั้งนี้โดยมีการ
กำหนดบทลงโทษอย่างชัดเจน ซึ่งมีตั้งแต่ปรับปิด
โรงงาน ไปจนถึงจำคุก เพื่อให้มาตรการที่นำมาใช้
ได้ผลอย่างจริงจัง นอกจากนี้ยังมีมาตรการลง
เจ้าหน้าที่ไปตรวจสอบถามสถานที่ที่ผลิตน้ำดื่มต่าง ๆ
ว่าได้รับใบอนุญาตถูกต้องหรือไม่ และเปิดโอกาส
ให้ผู้ผลิตที่ยังไม่ได้ขออนุญาตจากอบ. มาดำเนิน
การขออนุญาตได้ถูกต้องโดยเร็ว ทั้งนี้เพื่อขจัดผู้ผลิต
ที่ไม่ได้มาตรฐานออกไป

มาตรการควบคุมคุณภาพน้ำดื่มบรรจุขวด
อย่างเข้มงวดของอบ. ส่งผลดีต่อธุรกิจน้ำดื่มบรรจุ
ขวดโดยรวม เพราะทำให้ผู้ผลิตรายย่อยที่ไม่ได้มาตรฐาน
ต้องเลิกกิจการไปหลายรายส่วนที่ยังดำเนินการผลิต
ต่อไปก็ต้องปรับปรุงมาตรฐานการผลิต เป็นการขจัด
ผู้ผลิตที่ไม่ได้มาตรฐานออกไปจากธุรกิจนี้ และเปิด
โอกาสให้ผู้ผลิตขนาดกลางที่ได้มาตรฐานสามารถ
ขยายส่วนแบ่งตลาดได้เพิ่มขึ้น ทดแทนผู้ผลิตที่เลิก
กิจการไป ในด้านผู้บริโภคเองก็จะเกิดความมั่นใจ
ในมาตรฐานน้ำดื่มบรรจุขวด และมีผู้หันมาบริโภค
กันมากขึ้น ซึ่งส่งผลให้ตลาดน้ำดื่มบรรจุขวดโดย
รวมขยายตัวเร็วขึ้น นอกจากนี้ยังกระตุ้นให้เกิด
ความเคลื่อนไหวในกลุ่มผู้ผลิตตามต่างจังหวัด
โดยมีการรวมตัวจัดตั้งชมรมขึ้นมาเพื่อร่วมมือ
ในด้านต่าง ๆ อาทิ การกำหนดมาตรฐานด้าน
ราคา และด้านการผลิต การรับรองคุณภาพสินค้า
ที่ได้มาตรฐานเพื่อความมั่นใจของผู้บริโภค และ
การประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนหันมาดื่มน้ำที่
ถูกสุขอนามัยกันมากขึ้น เพื่อกระตุ้นตลาดน้ำดื่ม
บรรจุขวดในท้องถิ่น อย่างไรก็ตาม ความพยายาม
ในการรวมกลุ่มดังกล่าวยังไม่ประสบความสำเร็จ
เท่าที่ควร เนื่องจากยังมีอุปสรรคหลายประการ
โดยเฉพาะการไม่ให้ความร่วมมือของผู้ผลิตรายใหม่

สรุป

ธุรกิจน้ำดื่มบรรจุขวดมีผู้ทางที่จะขยายตัว
ได้อีกมากตามการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากร
และปัญหาสภาวะแวดล้อมเป็นพิษที่ทวีความรุนแรง
ขึ้นตามลำดับ ทำให้น้ำจากแหล่งน้ำตามธรรมชาติ
ต่าง ๆ มีสารเจือปนซึ่งไม่เหมาะสมที่จะนำไป
บริโภคโดยตรงเช่นที่ผ่านมา ความต้องการน้ำดื่ม
บรรจุขวดในประเทศจึงมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่าง
ต่อเนื่อง นอกจากนั้นการที่สำนักงานคณะกรรมการ
อาหารและยาใช้มาตรการควบคุมคุณภาพน้ำดื่ม
บรรจุขวดอย่างเข้มงวด ยังช่วยคุ้มครองผู้บริโภค
และยกระดับมาตรฐานการผลิตของธุรกิจน้ำดื่ม
โดยรวมทำให้ผู้บริโภคเกิดความมั่นใจในคุณภาพ
น้ำดื่ม มากขึ้น และกระตุ้นให้ความต้องการน้ำดื่ม
บรรจุขวดเติบโตอย่างรวดเร็ว

นอกจากนี้ยังมีผู้ทางที่ผู้ผลิตรายใหญ่ที่มี
มาตรฐานการผลิตในระดับสูง จะสามารถขยายฐาน
การตลาดไปยังต่างประเทศ โดยเฉพาะประเทศ
เพื่อนบ้านใกล้เคียงในแถบอินโดจีนซึ่งมีความ
ต้องการน้ำดื่มที่ถูกสุขอนามัยในปริมาณมาก ทั้งนี้
โดยมีกฎธุรกิจ และนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่
เดินทางเข้าไปในประเทศเหล่านั้นเป็นกลุ่มลูกค้า
เป้าหมายสำคัญ